

RECENSIES 'DAT STOMME BOEK'

DE VOLKSKRANT / 7-DAYS

Een stom jeugdboek dat stiekem natuurlijk helemaal niet stom is.

Tiny Fisscher liep al een hele tijd met het idee. Zou het niet geniaal zijn om een boek te schrijven met als titel Dat stomme boek? Ze zag de spraakverwarring al voor zich. 'Heeft u dat stomme boek?' 'Welk boek?' Het idee werd een boek dat veel meer is dan een leuk bedachte titel.

De 15-jarige Ivan heeft net zijn boterhammen weg gekieperd en zijn tanden in een frikadel gezet als zijn moeder hem belt. Zijn vader is weg en ze wil met Ivan en diens zus naar hem op zoek. Op zichzelf een alarmerend bericht maar niet voor Ivan. Zijn manisch-depressieve, medicijn weigerende vader peert 'm wel vaker. Hij is liever krankjorum zonder medicijnen dan duf mét. Ivan denkt daar anders over. 'Ik had liever een duffe vader dan een gestoorde. Ik wist niet of ik zou kunnen zeggen dat ik hem haatte, maar het kwam dicht in de buurt.'

De zoektocht leidt hen naar Berlijn en wat er onderweg gebeurt, vertelt Ivan in zijn boek. Het stomme boek dat hij moet schrijven van school. 'Tienduizend woorden! Dat waren mij er meteen tienduizend te veel.' Zijn concentratie is toch al waardeloos door zijn adhd. Maar als hij bedenkt om de roadtrip te beschrijven, stromen de woorden vanzelf het papier op. Naarmate de reis vordert, voel je dat Ivans moeder informatie achterhoudt maar de perfect uitgevoerde truc van Fisscher zet alles in een heel ander licht.

Je krijgt onmiddellijk sympathie voor Ivan. Hij doet lekker laconiek en open over zijn ADHD, is lief voor zijn zus en spaart zichzelf niet als hij zijn paniekaanval beschrijft. Ook valt er genoeg te lachen. Een boek dat je in één keer uitleest en dat je verbouwereerd achterlaat.

TROUW

"Een ADHD'er zo'n opdracht geven, wat is dat nou voor pedagogische bullshit?" Ivan (15) zit in een 'afkortingenklas', zijn klasgenoten hebben ADD, PDD-NOS, OCD of, zoals hijzelf, ADHD. Hun docent heeft een onmogelijk jaarproject bedacht: ze moeten een boek schrijven. "Een bóék?", riep Babs, die zo dyslectisch is als een deur, en die 'deur' waarschijnlijk nog steeds schrijft als 'duer'."

Uit protest kalkt Ivan bovenaan zijn blaadje de titel 'Dat stomme boek'. Hij is niet van plan het te gaan schrijven, tot zijn manische vader (stand-up comedian) na een optreden plotseling verdwijnt. Daarop neemt zijn moeder Ivan en zijn kleine zusje Zus in haar oude Volvo mee op een bizarre roadtrip door Duitsland, langs de plaatsen waar vader zich misschien ophoudt. Ivan maakt een reisverslag, dat uiteindelijk 'dat stomme boek' moet worden.

Tiny Fisscher schreef eerder vooral chicklit, maar verrast nu met een intrigerende jongerenroman. Geen literair hoogstandje, wel een boek dat in het vlot leesbare genre onder meer opvalt vanwege de humor en authentieke puberstem. In elke zin is Ivan een moderne tiener, die vaak een opstandige toon aanslaat, bijdehante jongensgrappen debiteert en die soms ook onbeholpen zijn onzekerheid toont. Bijvoorbeeld als het om zijn fantasieën over klasgenote Anna gaat ('hormoonshit, weet je').

In de associatieve manier waarop hij zijn verhaal vertelt, klinkt bovendien mooi de rusteloosheid in zijn hoofd door. "Ik associeerde al ver voor ik wist wat dat woord betekende." Droeg de kleuterjuf rode nagellak, dan marcheerde er meteen een optocht van rode dingen door zijn hoofd.

Maar het interessantste aan dit boek is dat je al snel het gevoel bekruipt dat er iets niet klopt aan Ivans reisverslag. Het zit in zinnnetjes die je moeilijk kunt plaatsen. Bijvoorbeeld als Ivan

vlak voor vertrek een fotolijstje bekijkt: "Ik had liever gehad dat die foto daar helemaal nooit had gestaan." Waarom? Wie staat er op die foto?

Ook de vage sms'jes die zijn moeder van zijn vader krijgt en de toevalligheden tijdens de reis blijven je bezighouden. Waarom komen ze zoveel dood en ongeluk tegen?

In het laatste hoofdstuk bekent Ivan de lezer op een dwaalspoor te hebben gezet. Zijn ontroerende verantwoording had meer ruimte en diepte mogen krijgen, maar desondanks wil je het boek meteen opnieuw lezen om te kijken welke hints je hebt gemist.

YOUNG ADULT BOOKS

De titel van Dat stomme boek probeert de lezer ervan te weerhouden het te gaan lezen. Er is echter geen betere titel te verzinnen die je prikkelt om het boek tóch te gaan lezen. In Dat stomme boek is Ivan op zoek naar zijn vader. Die is weggelopen van huis en zijn moeder is vastbesloten hem te vinden. De reis voert naar Duitsland. Tijdens zijn trip bedenkt Ivan, die voor school een boek moet schrijven, dat de hele zoektocht naar zijn vader een geschikt onderwerp is voor zijn verhaal.

Het boek is zeer luchtig geschreven en – hoewel er niet heel veel dingen gebeuren tijdens het verhaal – blijft boeien. Je komt stukje bij beetje meer te weten over Ivan en zijn gezin, waardoor je het idee krijgt dat je meereist op de achterbank van de auto en ook op zoek bent naar Ivans vader. Kortom zeer knap gedaan!

DE BOEKENSALON

'Dat stomme boek' is de titel van het boek dat de 15-jarige Ivan moest schrijven als jaarproject voor Nederlands en Levensbeschouwing in de derde klas van de middelbare school. Ivan heeft ADHD en zit in een bezemklas vol met 'kneuzen'. Het ik-verhaal vertelt op humoristische en droge manier over de zoektocht die hij met zijn moeder en zus gemaakt heeft door Limburg en Duitsland. Zoals wel vaker gebeurde, was zijn manische vader, een stand-upcomedian, na een gig niet teruggekomen, en ging zijn moeder hem met behulp van cryptische sms'jes ophalen. Onderweg raakt Ivan gefascineerd door een bijzonder meisje. Het verhaal lijkt wel heel bizar te eindigen, tot blijkt dat de harde werkelijkheid gemixt is met een fantasieverhaal, dat moet dienen als rouwverwerking. Sympathiek en origineel verhaal dat

veel inzicht geeft in de gedachtewereld van Ivan en zijn omgeving en daarmee in gedrag- en leerstoornissen. Helder, vlot en eigentijds taalgebruik en de indeling in 24 korte hoofdstukken, waarvan de tekst gedrukt is in een ruime bladspiegel, maken het goed leesbaar en aantrekkelijk voor jongeren. Nieuwsgierigmakend foto-omslag. Vanaf ca. 13 jaar.

BIBLION

'Dat stomme boek' is de titel van het boek dat de 15-jarige Ivan moest schrijven als jaarproject voor Nederlands en Levensbeschouwing in de derde klas van de middelbare school. Ivan heeft ADHD en zit in een bezemklas vol met 'kneuzen'. Het ik-verhaal vertelt op humoristische en droge manier over de zoektocht die hij met zijn moeder en zus gemaakt heeft door Limburg en Duitsland. Zoals wel vaker gebeurde, was zijn manische vader, een stand-up comedian, na een gig niet teruggekomen, en ging zijn moeder hem met behulp van cryptische sms'jes ophalen. Onderweg raakt Ivan gefascineerd door een bijzonder meisje. Het verhaal lijkt wel heel bizar te eindigen, tot blijkt dat de harde werkelijkheid gemixt is met een fantasieverhaal, dat moet dienen als rouwverwerking. Sympathiek en origineel verhaal dat veel inzicht geeft in de gedachtewereld van Ivan en zijn omgeving en daarmee in gedrag- en leerstoornissen. Helder, vlot en eigentijds taalgebruik en de indeling in 24 korte hoofdstukken, waarvan de tekst gedrukt is in een ruime bladspiegel, maken het goed leesbaar en aantrekkelijk voor jongeren. Nieuwsgierig makend foto-omslag. Vanaf ca. 13 jaar.

JAAP LEEST

De titel is briljant, dat voorop. Ivan, de hoofdpersoon, stelt zich voor hoe er in een boekwinkel om gevraagd wordt.: 'Heeft u dat stomme boek in huis?'. 'Welk boek?'. 'Dat stomme boek.' De boektitel komt voort uit pure pissigheid. Ivan moet voor een schoolopdracht een boek schrijven en dat valt voor een ADHD-er niet mee. Ivar beschrijft de zoektocht die hij met zijn moeder en zusje onderneemt naar hun weggelopen vader. Die is manisch-depressief en verdwijnt regelmatig voor een poosje. Waarom ze nu plotseling een zoektocht dwars door Duitsland ondernemen wordt aan het eind pas duidelijk.

Dat is een plotwending die het hele verhaal in een ander perspectief plaatst. Een stijlform die niet zelden ongelukkig uitpakt maar Fisscher laat de hoofdpersoon geloofwaardig uitleggen. Als hij bij de feiten was gebleven, was het een opstel geworden en geen boek. 'Ik wilde de lezer op een dwaalspoor brengen. In werkelijkheid verdwaalde ik zelf'. De ernst van zijn

vaders ziekte wordt niet verbloemd, alhoewel het kolderieke anekdotes oplevert. De vader van Ivar weigert medicijnen te nemen omdat hij er duf van zou worden.

Ivan zegt liever een duffe vader en dan een gestoorde vader te hebben die dan weer doodongelukkig is en dan weer de hele wereld kan. 'Voor mijn vader is er geen tussenweg. Het levert eerlijke bespiegelingen op: 'Ik wist niet of ik zou kunnen zeggen dat ik hem haatte, maar het kwam dicht in de buurt'. Een ander thema in het boek is de ADHD van Ivan waar hij redelijk goed mee kan dealen. Hij zit in een zogenaamde kneuzenklas, ook wel spottend afkortingen klas genoemd. ADHD, ADD, dyslectisch, OCD, asperger, PDD-NOS, 'geen ernstige gevallen, daar zijn nóg specialere scholen voor, maar een zootje ongeregeld is het wel.'

Dat stomme boek doet sterk denken aan Dit is geen dagboek van Erna Sassen. Ook een boek dat door de hoofdpersoon zelf is geschreven, over een ouder die tobt met psychiatrische problematiek. En net als bij Sassen pakt het opvallend goed uit. Tiny Fisscher schreef tot nu toe vooral fitnessboeken, chicklit en sprookjes voor kleuters. Ze blijkt meer in haar mars te hebben. Zoals zo vaak in jeugdboeken loopt er weer een wat overbodig liefdeslijntje doorheen maar het doet in dit geval geen echte afbreuk.

Dat stomme boek is een verrassend goed geschreven actuele jeugdroman met rake typering en geestige dialogen zoals die waarin Ivar zijn vader vraagt waar zijn voorkeur voor Duitsland toch vandaan komt. "'Het is het land van Goethe,' was zijn antwoord. 'Ook dat van Hitler', zei ik. 'Je kunt niet alles hebben.' Mijn vader is een kei in recht lullen wat krom is, vooral als het om hemzelf gaat. "

PLUIZUIT

ADHD'er Ivan krijgt op school de opdracht een boek te schrijven. Dat vindt hij maar niks en daarom bedenkt hij onmiddellijk de titel: 'Dat stomme boek'. Wanneer hij door zijn moeder opgetrommeld wordt om samen met haar en zijn zus hun vader te gaan zoeken, bedenkt hij dat hij die zoektocht op papier kan zetten. Voor hij het weet, heeft hij veel meer geschreven dan verwacht. De reis met zijn moeder en zus loopt dan ook helemaal anders dan voorzien, omdat zijn vader schijnbaar steeds van plek verandert. Onderweg ontmoet Ivan ook nog de roodharige Engelse Jo en haar hond Max. Nadat ze elkaar 3 keer toevallig ontmoeten, vinden ze dat geen toeval meer en trekken samen op. Maar is dat wel zo'n goed idee?

Dit verslag van Ivan zit vol vaart en gedachtesprongen. Daarin voel je zijn ADHD alle kanten opspringen. Hij probeert zijn gedachten, die een stroom van associaties zijn, onder controle te

houden, maar brengt daardoor ook de lezer in een leesversnelling. Wanneer al wat Ivan neergeschreven heeft toch net iets anders in elkaar blijkt te zitten, voel je pas hoe zijn gedachten alle kanten op kunnen springen. Dat geeft een extra kijk op de leef- en gedachtewereld van een jongere met ADHD. De personages werden raak getypeerd en hebben allemaal hun eigenaardige kantjes. Het is dan ook een boeiend reisverslag geworden, met een zeer onverwacht einde. Intrigerend.

LEESFEEST

Laat ik maar meteen met de deur in huis vallen. “Dat stomme boek” van Tiny Fisscher is géén stom boek. Het is een boek met een geweldige titel. En de inhoud is ook niet niks!

Het plezier begint bij het begin, en het begin is de kافت. Een oude blauwe Volvo, op de passagiersstoel een puber met blauw haar, op de achterbank een juichend meisje. Het nummerbord van de auto is AD-HD-1. En dan is er nog die waarschuwendende tekst: “Dit is het stomste boek dat je ooit in handen hebt gehad.” Als lezer denk ik meteen: dat maak ik zelf wel uit, dat zullen we nog wel eens zien, ik heb al heel veel stomme boeken gelezen.

Maar waar gaat het boek over? Over de 15-jarige Ivan die voor het vak Nederlands een schrijfpodracht krijgt. Hij moet een boek schrijven van minstens 10.000 woorden. Je zult maar ADHD hebben en 10.000 woorden moeten schrijven! Ivan ziet er tegenop, hij vind het stom, maar hij doet het toch. Gelukkig stromen zijn woorden net zo snel als zijn gedachten, zijn zinnen spatten alle kanten op, maar passen goed bij wie hij is, een wat onzekere puber met een talent voor taal. En gelukkig heeft Ivan een goed onderwerp om over te schrijven: zijn ook al wat drukke vader is de hort op, en zijn moeder wil hem gaan zoeken. En Ivan en zijn zusje moeten mee. Wat volgt is een reis langs kroegen, hotels, pizzatenten, dwars door Nederland en Duitsland, langs de plekken waar zijn vader en moeder ooit samen zijn geweest. Je leest wat Ivan schrijft, je leest Ivans boek, hoe hij vijfduizend, tienduizend, twintigduizend en meer woorden beleeft. Hoe de vreselijke opdracht om een boek te schrijven voor Ivan een uitdaging wordt om het beste te maken wat hij ooit gemaakt heeft.

En gaandeweg vallen wat rare gebeurtenissen op. Zou een vader dat echt doen? Zou een moeder dat echt goed vinden? Zouden ouders echt zo zijn? Valt zo'n leuk roodharig meisje met een piercing en een geweldige hond echt op Ivan? Zou er meer aan de hand zijn?

Ja. Er is meer aan de hand. Er is veel meer aan de hand. Maar Ivan houdt de spanning erin. Pas de laatste zes bladzijden verklapt Ivan de waarheid, en het hoort bij een recensie om dat dan ook geheim te houden.

Als je het boek leest, reis je langs geweldige gedachtestromen en woordgrappen en fantasieën en boosheden en verliefdheden en echt drama. En het einde is zo indrukwekkend als het hele boek.

Prachtig. Niet alleen voor ADHD'ers. Lees dat stomme boek!

ADRIE KRIJGSMAN

Ivan, een vijftienjarige ADHD'er krijgt op school de opdracht om een boek te schrijven. Vanzelfsprekend wordt zo'n opdracht niet door elke scholier juichend ontvangen en ik vraag me zelfs af of een docent dat überhaupt voor elkaar kan krijgen, maar dat terzijde. De meeste scholieren zijn geen geboren romanciers en een boek schrijven van minstens twintig A4tjes is geen kattenpis. Ik kan me goed voorstellen dat een vijftienjarige dan gaat zitten mokken over dat stomme boek.

Maar de opdracht is nu eenmaal een opdracht en het levert punten op, dus is Ivan de klos. Hij besluit als titel letterlijk Dat stomme boek te nemen en kiest als onderwerp de zoektocht naar zijn plotseling verdwenen vader. Een zoektocht die hij samen met zijn moeder en jongere zus in een oude Volvo onderneemt. De tocht, die uiteindelijk naar Berlijn leidt, kent een grote variatie aan licht bizarre, humoristische, onwaarschijnlijke en ook aandoenlijke momenten. 'Dat stomme boek leest als een trein', hoor ik mezelf denken als ik ongeveer halverwege ben. Toepasselijker is: leest als een Volvo uit de tijd toen een Volvo nog een Volvo was. En bij weer of geen weer, over verharde en onverharde wegen altijd zonder haperen doorreed. Ja, zelfs in de strenge Zweedse winters nooit teleurstelde. Zo ook gaat Dat stomme boek van Tiny Fisscher zonder haperen door. Tijdens zo'n lange, in behoorlijk tempo gereden Volvo-rit, is het wel prettig om af en toe bij een wegrestaurant even tijd voor een bak koffie te nemen; een rustmoment:

'Rustig ...

de ...

trap...

af ...'

Een leuke vondst in zo'n voortrazend boek. Niet alleen voor de hoofdpersoon Ivan, maar evengoed voor de lezer. Vraag me niet hoe, maar op de een of andere manier werkt het. Over het algemeen heb ik het niet zo op snel leesbare boeken en ben ik meer van de contemplatieve soort. Echter, vanuit het perspectief van een vijftienjarige ADHD'er is het gewoon goed. Je zou bijna gaan denken dat Fisscher zelf ADHD'er is, omdat het boek soms

geschreven lijkt als een associatieve ‘mind-dump’, maar voor zo’n dump heeft het boek weer teveel structuur. Het is dus wel degelijk doordacht.

Tegen het einde van het boek wordt de spanning nog opgevoerd. En net op het moment dat ik begon te denken: waar moet dit heen? – want ik voelde al aankomen dat een wending in het verhaal onvermijdelijk was – wordt het verhaal op zijn kop gezet.

Als volwassene heb ik *Dat stomme boek* met plezier in vrijwel één ruk uitgelezen. Waar ik tijdens het lezen min of meer instonk was het ‘dubbelperspectief’. Ik vond het jammer dat een aantal toevalligheden wel heel erg toevallig worden en dat de personages in *Dat stomme boek* teveel aan de oppervlakte blijven. Tot ik besepte dat dit te maken heeft met de opzet van het boek, met dit ‘dubbelperspectief’. Het is geschreven door een volwassen Tiny Fisscher, waarvan je deze diepgang zou mogen verwachten. Maar eigenlijk is het geschreven door de vijftienjarige Ivan, vanuit zijn perspectief. En van een vijftienjarige kun je geen volwassen diepgang verwachten. De wel erg toevallige toevalligheden en het gebrek aan volwassen diepgang vinden daarmee aan het einde van het boek hun verklaring en worden volledig rechtgezet. Iets wat in hoofdstuk drie, waarin de opdracht voor het schrijven van het boek ter sprake komt, al min of meer is aangekondigd.

Dan het slot, de wending (in het boek komt ook de val van de Berlijnse muur voor). Liever had ik daarin een feel-good einde gezien. Niet omdat een boek altijd feel-good moet eindigen, maar meer vanuit de gedachte dat een jeugdboek dat wèl moet. Al is dit beschermen van de ‘tere kinderzieltjes’ waarschijnlijk meer mijn probleem dan dat het voor de jongeren zelf een probleem is, die kunnen dat wel aan.

LEESWELP

‘Dit is het stomste boek dat je ooit in je handen hebt gehad. Het is zo stom dat het maar de vraag is of je het überhaupt moet lezen.’ Deze woorden staan op de cover van Tiny Fisschers *Dat stomme boek*. Het zijn de woorden van de vijftienjarige Ivan (Iev) die op school de opdracht krijgt om een boek te schrijven. Dik tegen zijn zin, titelt Iev zijn opdracht ‘Dat stomme boek’, meteen ook de titel van de roman. Op de cover zijn nog meer dingen te zien die de aandacht trekken: we zien een jongen met blauw haar (Iev) en zijn zusje in een blauwe Volvo met de nummerplaat ‘AD-HD-1’. Die nummerplaat is niet toevallig. ADHD’er Iev is een onstuimig vat, een jongen wiens hoofd voortdurend vol associaties en verspringende gedachten zit. ‘Een hink-stapsprong door mijn hoofd’ noemt Iev het zelf. Het boek dat hij start, gaat over enkele dagen uit zijn leven waarin hij samen met zijn moeder en zusje zijn

verdwenen vader gaat zoeken. Ievs vader is manisch-depressief en verdwijnt wel vaker, maar deze keer leidt de zoektocht hen tot in Berlijn. Onderweg ontmoet Iev het fascinerende Engelse meisje Jo, die ook weer in Berlijn een belangrijke rol speelt. Daar komt de zoektocht naar Ievs vader tot een pijnlijke ontknoping.

Het verhaal wordt vanuit het perspectief van de onrustige Iev verteld, waardoor de lezer hem dicht op de huid zit. Door zijn ogen ervaren we de wereld als één brok dynamiet waarin alles razendsnel passeert. Omdat het voor Iev heel onduidelijk is wat er zich tussen zijn ouders afspeelt, waarom zijn vader raadselachtige berichtjes stuurt en waarom ze naar Duitsland moeten, blijft dit ook voor de lezer onduidelijk. Op het einde wordt de werkelijkheid flink door elkaar geschud. Iev wilde, zoals een echte schrijver, de lezer misleiden: 'In werkelijkheid verdwaalde ik zelf. Ik wilde de werkelijkheid voor me uit schuiven, uitstellen, afstellen.' Het einde van de roman biedt duidelijk een reflectie op het schrijverschap, over die dunne lijn tussen fictie en werkelijkheid: Hoe ga je als schrijver met de werkelijkheid om? En kan schrijven een therapeutisch proces zijn om de pijnlijke realiteit van je af te schrijven? De dialogen zijn geestig en aandoenlijk. De personages rond Iev (zijn vader, moeder en zusje) krijgen echter niet veel body. Het ontluikende liefdesverhaal tussen Iev en de Engelse Jo is dan weer overbodig, maar verder is *Dat stomme boek* een verfrissende roman waarin de leefwereld van een adolescent met ADHD heel raak wordt weergegeven. Het onverwachte einde biedt veel stof tot nadenken.

LEZEN IS LEUK

Je zal maar ADHD hebben en dan op school de opdracht krijgen een boek te schrijven. En dat terwijl je je nog geen kwartiertje ergens op kunt concentreren. Ivan besluit als titel 'Dat stomme boek' te kiezen. Geen idee nog waar dat stomme boek over moet gaan.

Dan belt zijn moeder hem op: Ivan moet meteen thuiskomen, want zijn vader is zoek. Nu is Ivans vader wel vaker een paar dagen de hort op, dus dat is niets vreemds. Dit keer wil zijn moeder zelf haar man opsporen en Ivan en zijn zusje moeten mee. Via Maastricht, Aken en Keulen komen ze in Berlijn terecht; de stad waar Ivans ouders elkaar leerden kennen. Ivan maakt van de nood een deugd en beschrijft voor dat stomme boek de zoektocht naar zijn vader. Hij moet ergens in Berlijn zijn. Maar daar loopt ook dat Engelse meisje, met dat rode haar en met haar chocoladebruine hond Max.

'Heeft u Dat stomme boek in huis?' Het lijkt Ivan wel grappig als mensen in de boekhandel zo om zijn boek komen vragen. Welk boek? 'Dat stomme boek'.

De titel van Dat stomme boek is alvast geweldig. Maar ook verder is deze roadtrip vol vaart en plezier geschreven en heeft het boek heel wat meer te bieden dan je in eerste instantie zou denken.

Ivans vader is manisch-depressief. Dat is niet eenvoudig voor een puber met ADHD en ook niet voor zijn hoogsensitieve kleine zusje. Ivan weet laconiek met de ziekte van zijn vader om te gaan, al blijkt -naarmate het boek vordert - dat het niet eenvoudig is om zo'n vader als de zijne te hebben. Pas na de climax begrijp je wat er echt aan de hand is. Heel even dacht ik: bah, wat een schrijverstruc, maar binnen een halve bladzijde had ik het de auteur vergeven. Ivan vertelt heel overtuigend de rest van het verhaal en waarom hij het zo geschreven heeft. Niks schrijverstruc. Wel een onverwachte wending die ervoor zorgt dat Dat stomme boek veel meer is dan alleen een hilarisch verhaal over een zoektocht dwars door Duitsland.

Je zou verwachten dat én ADHD én een manisch-depressieve vader én een hoogsensitief zusje én een eerste verliefdheid wat veel zijn voor een boek, maar dat valt in de praktijk erg mee. Puber Ivan heeft het niet makkelijk, maar is wel een zeer overtuigende hoofdpersoon. Dat stomme boek is een boek dat vlot weg leest en -alleen al vanwege de provocerende titel- geschikt is voor een grote groep lezers vanaf dertien jaar.

BOEKENBIJLAGE.NL

Ivan, de hoofdpersoon heeft ADHD. Hij en zijn klasgenoten krijgen de opdracht om een boek te schrijven. Ze hebben daar natuurlijk totaal geen zin in. Vijftienjarige ADHD'ers die van lezen en schrijven houden, zijn lastig te vinden, denk ik. Geen rust en geen geduld. Maar ze moeten het doen van leraar Nederlands Otto en leraar levensbeschouwing, Ahmed, als jaarproject. Ivan noteert meteen de titel Dat stomme boek.

Ze krijgen die opdracht op een ochtend, en tijdens een tussenuur belt Ivans moeder dat hij onmiddellijk naar huis moet komen. Zijn vader, een op het oog vrolijk flierefluitende stand-up comedian, is verdwenen en zijn moeder wil hem samen met Ivan en zijn zusje Zus gaan zoeken. Ivan besluit meteen de twee aan elkaar te koppelen. Hij gaat de zoektocht gebruiken voor zijn boek.

Het wordt een lange zoektocht in de oude Volvo naar de vader, die zijn familie steeds als een aal lijkt te ontglippen, en met wie ze alleen contact hebben via sms'jes, nou ja de moeder dan. Het is raadselachtig waarom de moeder met de twee kinderen zomaar aan de zoektocht begint, zonder te weten waar vader zich ophoudt. Via Maastricht en Keulen en Aken gaan ze op weg

naar Berlijn, de stad waar de liefde tussen vader en moeder in 1989 is begonnen, in de woelige weken toen de muur viel.

Onderweg komen ze een paar keer Jo tegen, een roodharig meisje met een chocoladekleurig hondje. Als moeder alleen Berlijn in trekt om vader te gaan zoeken, gaan Ivan en Zus naar de kermis, daar komen ze Jo voor de vierde keer tegen. Ivan voelt wel wat voor Jo, maar in Nederland is zijn vriendin Anna en zij blijft zijn favoriet. Als Zus op de hotelkamer in bed ligt, gaan Jo en Ivan samen Berlijn in.

Tiny Fisscher kruipt in het hoofd van de puber Ivan met zijn ADHD en zij beschrijft de onrust in zijn hoofd prachtig.

“Ineens versnelde mijn ademhaling en het volgende moment leek het of er in mijn hoofd weer een colafles uit elkaar spatte. Mijn hersens werden in een bruisende schuimlaag ondergedompeld, mijn hart ging in de vijfde versnelling, het zweet brak me uit, ik kreeg nauwelijks adem en een plotselinge duizeligheid viel boven op me als een komeet die alle plekken op de wereld had kunnen uitkiezen om op neer te storten, maar mij kennelijk het interessantste doelwit vond.”

Tiny Fisschers taalgebruik is fris en humoristisch en van deze tijd. Over het hele boek hangt een laag van spanning en geheimzinnigheid, zonder dat je weet waar die vandaan komt en wat er nu precies aan de hand is. Pas op de laatste bladzijden komt de verrassende en ontroerende ontknoping en heeft Ivan zijn boek geschreven, Dat stomme boek. Hij heeft van een gebeurtenis in zijn leven ‘literatuur’ gemaakt, zoals echte schrijver dat ook zou doen. Een meeslepend verhaal van Tiny Fisscher die aanvankelijk alleen de intrigerende titel van het boek had en daar een prachtige invulling aan heeft gegeven.

LIBRIS

Ivan is vijftien jaar, heeft blauw haar en ADHD. Hij en zijn klasgenoten krijgen van school de opdracht om een boek te schrijven. Het boek moet minstens 20 A4-tjes omvatten. Ivan vindt dit de stomste opdracht die je als ADHD'er kunt krijgen. Omdat hij er niet onderuit kan besluit hij om een paar dagen uit zijn leven te beschrijven. Het begint als zijn moeder belt met de mededeling dat ze op zoek is naar zijn vader en dat hij en zijn zusje mee moeten om hem te gaan zoeken.....

“Dat stomme boek” wordt geschreven vanuit Ivan. Ivan is een gevoelige jongen die af en toe gek wordt van zijn eigen gedachtes. Als lezer krijg je een aardig kijkje in het leven van een

ADHD'er. Het verhaal is vol vaart en met humor geschreven. Het einde zag ik niet helemaal aankomen. Echt de moeite waard. Vanaf 15 jaar.

DE BOEKENWURM

Hanneke Koene van over Dat stomme boek: 'Ik kende Tiny Fisscher als schrijfster van populaire meidenboeken, maar las haar nog niet. Ik was zeer aangenaam verrast. Een aanwinst in de jongerenkast in de winkel.

Doordat het niet zo dik is en de bladspiegel ruim en overzichtelijk, zullen jongeren die niet graag lezen, maar toch moeten, dit boek kiezen en ik denk dat het hen zal bevallen. Goede lezers zullen het met plezier lezen, omdat het verhaal pakkend is en heel goed is opgebouwd. Een boek dat in de bibliotheek van elke middelbare school aanwezig moet zijn'.

GOODREADS

Wat een mooi en ontroerend verhaal.

Dit is een zeer geschikt boek om in de onderbouw van het VO voor te lezen en te bespreken. De relatie van Ivan met zijn vader, hoe Ivan omgaat met zijn ADHD, waarom hij zijn haar blauw heeft geverfd, dat zijn ingangen voor een gesprek.